

Aan de gemeenteraad
cc commissieleden
cc pers

DATUM 22 april 2024
ZAAKNUMMER 1421271
BEHANDELD DOOR Eef Brands
TELEFOON 14035
BETREFT Cameratoezicht Oosterspoorplein

Geachte raadsleden,

In de raadsvergadering van 27 september 2023 heeft u ons college middels motie [23/135](#) (Toezicht Oosterspoorplein) opgeroepen om:

- Nog eens met ondernemers en gebruikers Oosterspoorplein te spreken en te bespreken of een al dan niet pilot/tijdelijke camera doelmatig is.
- Na deze gesprekken en uiteindelijke besluit een terugkoppeling aan de gemeenteraad te geven.

Met deze brief gaan wij hierop in. Allereerst wordt het wettelijk kader toegelicht waarin cameratoezicht door gemeenten kan worden ingezet (1). Daarna wordt kort uiteengezet hoe dit momenteel is ingeregeld in de gemeente Hilversum (2). Vervolgens zal het afwegingskader publiek cameratoezicht worden geïntroduceerd (3). Dit heeft de basis gevormd voor de daarop volgende veiligheidsanalyse (4) die is uitgevoerd in het kader van het mogelijk uitbreiden van het cameratoezicht op het Oosterspoorplein. Tot slot wordt de conclusie over het al dan niet uitbreiden van het cameratoezicht op het Oosterspoorplein uiteengezet (5).

1. Wettelijk kader cameratoezicht

De gemeenteraad kan op grond van artikel 151c van de Gemeentewet de burgemeester de bevoegdheid verlenen om cameratoezicht in te stellen indien dat in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is. Camera's plaatsen gebeurt aan de hand van een aanwijzingsbesluit. De burgemeester bepaalt of, in welk gebied en voor welke periode cameratoezicht wordt ingezet. De gemeenteraad verleent de burgemeester vervolgens de bevoegdheid om camera's te plaatsen. Dit geldt zowel voor vast als flexibel cameratoezicht.

2. Stand van zaken cameratoezicht gemeente Hilversum

2.1. Vast cameratoezicht

De gemeente Hilversum heeft momenteel 26 camera's in het centrum, waaronder één camera aan de gevel van het station aan de kant van het Oosterspoorplein. Deze camera biedt zicht op het publiek dat zich van en naar het centrum beweegt. Deze camera's worden ingezet met als doel het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid door:

- Het vergroten van de mogelijkheden voor de handhaving van de openbare orde.
- Het voorkomen en terugdringen van overlast en vandalisme;
- Het verhogen van de veiligheid en het veiligheidsgevoel van bewoners en bezoekers van het horecacentrum in de gemeente door het voorkomen en terugdringen van criminaliteit.

2.2. Flexibel cameratoezicht

De gemeente heeft ook de mogelijkheid om flexibel cameratoezicht in te zetten voor kortere perioden, bijvoorbeeld bij evenementen of op overlastlocaties waar in korte tijd veel incidenten hebben plaatsgevonden, zoals beschietingen, brandstichting etc. Met 'flexibel' worden meer mobiele, makkelijker plaatsbare camera's bedoeld, die niet aard- of nagelvast worden bevestigd aan gevels of op speciaal geplaatste palen.

2.3. Evaluatie cameratoezicht

In juni 2023 is het cameratoezicht in Hilversum geëvalueerd. Uit deze evaluatie bleek dat zowel de politie, gemeente, cameraobservanten als overige toezichthouders unaniem van mening zijn dat er op dit moment geen overbodige camera's zijn. Alle camera's bevinden zich op de juiste locatie en voldoen aan de gestelde verwachtingen en eisen. In de evaluatie werd eveneens vastgesteld dat het uitgaansgebied, Stationsplein, Stationstunnel, Oosterspoorplein en de belangrijke toegangs- en vluchtwegen voldoende qua cameratoezicht zijn afgedekt. Het cameratoezicht is verlengd tot 1 mei 2027. Er is voor een periode van vier jaar gekozen zodat iedere gemeenteraad minimaal eenmaal het mandaat heeft over de verlenging ([bron](#): amendement A23-126).

3. Afwegingskader publiek cameratoezicht

Cameratoezicht dient als uiterste middel te worden ingezet wanneer andere, minder ingrijpende maatregelen falen; het gevoel van onveiligheid alleen is vanuit wet- en regelgeving niet voldoende om cameratoezicht te starten. Het gebruik van cameratoezicht moet daarom zorgvuldig worden afgewogen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het 'afwegingskader publiek cameratoezicht' van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid ([bron](#)). Onder dit kader dient een veiligheidsanalyse te worden uitgevoerd die wordt getoetst aan de hand van noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit.

3.1. Noodzakelijkheid

Voor de invoering (of continuering) van cameratoezicht moet (ook wettelijk gesproken) een noodzaak zijn. Als het doel ook zonder die maatregel kan worden bereikt, is de maatregel niet noodzakelijk. Dit houdt voor publiek cameratoezicht in dat er ten minste sprake moet zijn van een openbaar gebied waarin zich regelmatig onveilige situaties voordoen en waar eerdere maatregelen niet het gewenste effect hebben gehad.

3.2. Proportionaliteit

De proportionaliteitseis houdt in dat cameratoezicht in verhouding moet staan tot de geconstateerde criminaliteit en overlast. Een maatregel is proportioneel te noemen als de gevolgen ervan evenredig zijn met de door de maatregel te dienen doelen.

3.3. Subsidiariteit

De subsidiariteitseis houdt in dat om een handhavingsdoel te bereiken, het lichtste middel moet worden ingezet waarmee dat doel bereikt kan worden. Cameratoezicht is een zwaar middel dat alleen mag worden ingezet als andere lichtere maatregelen niet het beoogde doel hebben bereikt of zullen bereiken.

4. Veiligheidsanalyse

Om een afweging te maken over de noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit van het wel of niet uitbreiden van het cameratoezicht op het Oosterspoorplein is een veiligheidsanalyse uitgevoerd. Hiervoor zijn zowel objectieve als subjectieve gegevens opgevraagd bij de politie, BOA's en wijkregisseur. Ook zijn gesprekken gevoerd met ondernemers en gebruikers van het Oosterspoorplein.

4.1. Politie

Vanuit de wijkagent komt naar voren dat de BOA's en de bewoners zich geregeld onveilig voelen in deze buurt en dat er een gebrek is aan sociale cohesie. Ten behoeve van de veiligheidsanalyse heeft de politie daarnaast cijfers aangeleverd. In 2023 en het eerste deel van 2024 heeft de politie in totaal twee eenvoudige mishandelingen, één fietsendiefstal, zes vernielingen van objecten en vier overlastmeldingen van drank en/of drugs binnen gekregen. Enkele vernielingen zijn gemeld door een ondernemer op het plein, waar het team veiligheid direct contact mee heeft en de bestaande camera zicht op heeft. De politie blijft ook extra alert in het gebied om mogelijke ondermijningssituaties te signaleren. Hoewel deze incidenten serieus genomen worden, is het totale aantal meldingen beheersbaar.

4.2. Gemeente

De afdeling Handhaving geeft aan dat bepaalde overlastsituaties voorkomen in de directe omgeving van het Oosterspoorplein:

- Op het Oosterspoorplein wordt geregeld alcohol genuttigd in de openbare ruimte. In het weekend komen soms groepjes samen.
- Mensen die vanuit het centrum naar Hilversum-Oost fietsen worden soms lastiggevallen in de avond- nachtelijke uren in de directe omgeving van de Oosterspoorplein (Larenseweg, Kleine Drift en Zuiderweg).
- Bij de Kiss & Ride strook bij het station aan de kant van het Oosterspoorplein staan soms in de avonduren en weekenden voertuigen geparkeerd, wat niet is toegestaan. (Ter kennisgeving, in het kader van het bevorderen van de verkeersveiligheid is daarnaast in de gemeenteraad van 6 maart jl. door het college toegezegd om het kruispunt op de Kleine Drift en de Zuiderweg versneld aan te pakken, waaronder het laten verdwijnen van twee Kiss & Ride plekken. Dit zal de overlast op de Kiss & Ride strook mogelijk ook verminderen.)
- Ook bewoners geven aan bij de wijkregisseur dat zij met name overlast ervaren van afval, geluid door hangende groepen en parkeeroverlast bij de Kiss & Ride strook.

De BOA's monitoren en handhaven op de overlast. Als zij op groepjes afgaan, worden ze via de bestaande camerasystemen in de gaten gehouden zodat versterking snel ingeschakeld kan worden indien het mocht escaleren.

4.3. Ondernemers en bewoners

Er is overlegd met de wijkregisseur, wijkagent en verschillende partners die betrokken zijn bij de ontwikkelingen rondom het Oosterspoorplein en het project Bruisend Hart. We concluderen dat er al veel gesprekken plaatsvinden met ondernemers over de toekomst van het Oosterspoorplein, de plannen voor het 'Bruisend Hart' en veiligheid in het gebied. Het informatiepunt aan de Larenseweg 14 biedt ook een plek waar ondernemers en inwoners elkaar kunnen ontmoeten en vragen kunnen stellen. Er blijken echter geen vragen gesteld aan elkaar over cameratoezicht. Daarnaast hebben ondernemers de mogelijkheid zelf een camera te plaatsen, waar zij veelal ook gebruik van blijken te maken.

4.4. Situatie explosies 19 en 20 februari 2024

Op 19 en 20 februari 2024 hebben er in het gebied explosies plaatsgevonden, waarna wij de betreffende locatie twee weken hebben laten sluiten. Hoewel het politieonderzoek nog steeds loopt en er ondanks camerabeelden geen verdachten zijn opgepakt, is op grond van de huidige informatie op het moment van openen (7 maart 2024) geen sprake geweest van een concreet dreigingsbeeld dat verlenging van de bestuurlijke sluiting noodzakelijk maakte. De politie en gemeente monitoren de veiligheidssituatie rondom het pand, bijvoorbeeld door extra surveillance en door in contact te staan met inwoners en ondernemers.

5. Conclusie

Gezien de uitgevoerde veiligheidsanalyse, de gesprekken met ondernemers en bewoners, en de bestaande maatregelen die reeds effectief zijn in het gebied van het Oosterspoorplein, is vastgesteld dat

er onvoldoende basis is om cameratoezicht te implementeren. De huidige situatie, ondersteund door de evaluatie en het afwegingskader publiek cameratoezicht, toont aan dat de noodzaak, proportionaliteit, en subsidiariteit voor extra cameratoezicht niet voldoende onderbouwd kunnen worden.

De bestaande camera's en de actieve rol van politie en handhaving hebben al een positieve impact op de veiligheid en leefbaarheid. Dit besluit is genomen met het oog op een zorgvuldige balans tussen privacy en veiligheid en de overtuiging dat de huidige middelen en maatregelen toereikend zijn om de openbare orde en veiligheid te handhaven.

We blijven het gevoel van de ondernemers en inwoners serieus nemen en zetten extra in op surveillance en contactmomenten in de buurt. Tot slot is het altijd mogelijk dat dit beeld in de toekomst verandert als er nieuwe incidenten zich voordoen die vragen om cameratoezicht en aantonen dat dit in een toekomstige situatie een noodzakelijke, proportionele en subsidiair afgewogen maatregel is.

Wij beschouwen de motie 23/135 (Toezicht Oosterspoorplein) hiermee als afgedaan. Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top